

Студијски програм: Социјална политика и социјални рад
Назив предмета: Инклузија особа са инвалидитетом
Наставник: доц. др Драгана Штекел, сарадница Данијела Павловић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је сагледавање и реконцептуализација инвалидности као социјалног, политичког, културалног, економског и/или историјског феномена и у складу са тим, комплексности инклузије особа са инвалидитетом у нашем друштву. Поред појмовно категоријалног система, анализираће се све релевантне димензије феномена инклузије особа са инвалидитетом са циљем спречавања социјалне искључености, дискриминације и опресије оних појединаца и/или друштвених група које су означене као особе са било којом врстом/врстама инвалидитета у нашем друштву.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Исход овог курса је развој критичког мишљења кроз континуирано преиспитивање и (ре)концептуализацију инвалидности, проблематизацију појма инвалидности и подизање свести о инвалидности кроз прогресивне и савремене приступе инвалидитету. Студенти ће кроз анализу актуелних законодавстава и политика, њихову компарацију и сагледавање историјског контекста у коме су настали, овладати неопходним знањем за идентификацију и промену политика и пракси које угњетавају, маргинализују и дискриминишу особе са инвалидитетом, али и за дизајнирање програма и мера који су засновани на заступању интереса популације са инвалидитетом у правцу остваривања права и изградњу инклузивног друштва. Истовремено ће студенти усвојити специфичне методе, вештине и технике у раду са особама са инвалидитетом и њиховим породицама, посебно у домену оснаживања, препознавању и процени потреба, развоју компетенција, остваривању права и ширењу социјалне мреже и алтернативних облика друштвене заштите ове популације.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i></p> <p>Појмовно-категоријални апарат; Концепције инвалидности; Особе са инвалидитетом и друштво (положај особа са инвалидитетом у друштву; историјски аспекти односа друштва према особама са инвалидитетом током историје; ставови друштва према особама са инвалидитетом у савременом друштву); Права особа са инвалидитетом (међународни оквир, национално законодавство); Учесће особа са инвалидитетом у различитим аспектима друштвеног живота; Политике, програми и мере унапређења положаја особа са инвалидитетом; Изазови у области инклузије особа са инвалидитетом; Примери добре праксе у области инклузије особа са инвалидитетом; Покрети за права особа са инвалидитетом; Активности, улога и значај НВО у инклузији ОСИ у Србији; Социјални рад и особе са инвалидитетом; Самозаступање и самопомоћ особа са инвалидитетом.</p> <p><i>Практична настава:</i></p> <p>Студенти ће у раду у малим групама: анализирати проживљена искуства особа са инвалидитетом и њихових породица током животних циклуса; испитивати и дискутовати о етичким дилемама које се везују за инвалидност; развијати заједничке стратегије промоције и унапређења инвалидности; предлагати (и спороводити) пројекте које имају за циљ побољшање особа са инвалидитетом на нивоу локалних заједница.</p>
<p>Литература</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лакићевић, М. (2012). Социјална интеграција особа са инвалидитетом. Београд: Факултет политичких наука и Чигоја штампа, стр.11-229. - Stoesckel, D. (2016). Успостављање и одрживост процеса деинституционализације и развоја услуга у заједници за особе са интелектуалним и менталним тешкоћама у Србији. Докторска дисертација одбрањена на ФПН, стр. 28-78, 98-130. - Станковић, Д. (2015). Деинституционализација особа са интелектуалним и менталним тешкоћама између људских права и установа социјалне заштите. У: Кнежевић-Предић, В. (ур.), Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту – зборник радова, Факултет политичких наука, стр. 349-362.

- Станковић, Д. (2014). Услуге у заједници за особе са интелектуалним тешкоћама и душевним обољењима у контексту актуелног процеса европских интеграција – претпоставке развоја и изазови. У: М. Костић, Д. Димовски (ур.), Нове услуге у локалној заједници – одговор на потребе породице и особа са сметњама у развоју (стр. 61-75). Ниш: Правни факултет Универзитета у Нишу
- Лакићевић, М. (2012). Претпоставке активне социјалне политике и инклузија особа са инвалидитетом у Србији. У: Вуковић, Д., Перишић, Н. (ур.). Ризици и изазови социјалних реформи. Београд: ФПН, стр.96-112
- Сиврић, М., Леутар, З. (2010). Социјални рад с особама с инвалидитетом у непрофитном сектору; Љетопис социјалног рада, 17 (2), стр. 241-266

Додатна литература:

- Brkić, M., Stanković, D. (2015). People with intellectual and mental disabilities in social care system in Serbia between path dependency and the pursuit of deinstitutionalization. *Serbian Political Thought*, Institute for Political Studies. Belgrade, 2/2015, Year VII, Vol. 12, pp.81-92
- Stanković, D., Brkić, M. (2015). People with intellectual and mental disabilities in the social protection system in Serbia between community and institutionalization. *Revija za socijalna politika*, Godina 8, Br. 11/2, str. 391-402. Makedonija, Skopje: Univerzitet "Sveti Kiril i Metodij", Filozofski fakultet
- Станковић, Д. (2014). Родне разлике у менталном здрављу - Осврт на феминизацију менталних поремећаја, Социјална политика, Институт за политичке студије, УДК 364, год. 49, бр.1/2014, стр. 25-46.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе:			
Панел предавања			
Дискусионе групе на тему анализе законодавства			
Рад у малим групама на изради пројекта и/или студијама случаја			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	20	усмени испит	
Колоквијум	30	
семинар-и			